

«Το καινούριο δεν έχει ακόμη φανεί, όμως σίγουρα θα εμφανιστεί», λέει η Όλια Λαζαρίδου. Και συμπληρώνει: «Για να την πάρουμε την πάνω Βόλτα, πρέπει να μας βγει η ψυχή – θα μας βγει η ψυχή και μετά θα την πάρουμε!».

«Πριμοδοτώ το φως!»

«Είναι αδιανόητη η ζωή χωρίς πνευματικότητα», επισημαίνει η ηθοποιός, που επιλέγει τη δημιουργία αντί του εύκολου λόγου.

Συνέντευξη της Όλιας Λαζαρίδου
στη Ντόση Ιορδανίδου
Φωτογραφίες: Γιάννης Ζινδριλής

Είναι ένας άνθρωπος με πολλές ανησυχίες, που εκφράζεται μέσα από τις συχνά αντισυμβατικές επιλογές δουλειάς στη μακρόχρονη πορεία της ως ηθοποιός αλλά και σκηνοθέτης. Δεν διστάζει να πειραματίζεται με νέες ιδέες, νέους καλλιτέχνες, σχήματα, «παράξενους» χώρους και να μας εκπλήσσει ευχάριστα. «Όταν κάνω κάτι, θέλω να το έχω όρεξη εγώ, βασικά» θα πει η Όλια Λαζαρίδου «και, συνήθως, όταν σου κάνει κάτι πραγματικά όρεξη, δεν είναι απλά μια επαγγελματική κίνηση, αλλά κάτι της καρδιάς, το πιθανότερο είναι ότι θα

βρει και άλλες καρδιές να συμπλεύσουν».

Φέτος, η παράσταση που σκηνοθέτησε μαζί με τον Γιώργο Νανούρη και τον Ηλία Κουνέλα, το διήγημα του Τολστόι «Από τι ζουν οι άνθρωποι», γνώρισε μεγάλη επιτυχία και θα συνεχιστεί και του χρόνου. Το καλοκαίρι, θα περιηγηθεί για δυο μήνες σε όλη την Ελλάδα με τη «Γυναίκα της Ζάκυνθος» του Σολωμού, σε σκηνοθεσία Δήμου Αβδελιώδη, υπό την αιγίδα του Φεστιβάλ Αθηνών, σε 26(!) αρχαία θέατρα –γνωστά και άγνωστα–, τα περισσότερα από τα οποία θα ανοίξουν για πρώτη φορά, χάρη στις επίμονες και μακρόχρονες προσπάθειες του

σωματείου «Διάζωμα» και του ιδρυτή του Σταύρου Μπένου.

Αλληλεγγύη, καλοσύνη, ανιδιοτέλεια προτείνει ο Τολστόι στο έργο που ανεβάσατε.

Από αυτά «ζουν οι άνθρωποι» εντέλει;

Μα βέβαια, τα προφανή! Αλλά τα έχουμε χάσει, εκεί είναι το θέμα... Οι ακραίες καταστάσεις βγάζουν ακραία πράγματα. Υπό συνθήκες πίεσης, βγαίνουν όλα, βγαίνει και το Κτήνος που θέλει να πατήσει τον διπλανό για να επιβιώσει αυτό. Είναι, όμως, άλλο το επιβιώνω και άλλο το ζω...

Υπάρχουν, ωστόσο, και στιγμές που σε προτρέπουν στο να κάνεις μια εσωτερική

«Η "Γυναίκα της Ζάκυθος" είναι ένα κείμενο συγκλονιστικό, παράξενο, μεταφυσικό, μιλάει για το κακό», σχολιάζει για το μοναδικό πεζό κείμενο του εθνικού μας ποιητή η Όλια Λαζαρίδου.

υπέρβαση που δεν την έχεις κάνει υπό κανονικές συνθήκες. Στην προηγούμενη φάση, της χλαπάτσας, της ομαδικής ύπνωσης, γιατί αυτό συνέβαινε τόσα χρόνια, βγήκαμε εντελώς άοπλοι, απροετοίμαστοι για τον αγώνα που έχουμε να δώσουμε. Γι' αυτό, υπάρχει το γενικό μούδιασμα και η αφασία. Ζούσαμε ομαδική ύπνωση και ξυπνήσαμε από αυτό που συμβαίνει τώρα.

Να ακουστεί ο λόγος

Και τώρα που ξυπνήσαμε, όπως λες, βλέπεις κάτι να... κινείται;

Το καινούριο δεν έχει ακόμη φανεί, όμως σίγουρα θα εμφανιστεί. Νιώθω ότι αυτή τη στιγμή είμαστε στην καρδιά του Σκοταδιού, αλλά ακριβώς πριν φτάσει το πρώτο φως. Ό,τι γίνεται είναι πολύ παλιό, βλέπω πράγματα, σχήματα που είναι τόσο φθαρμένα, που υπάρχουν ελλείψει άλλων – ακόμη δεν έχει φανεί το καινούριο ούτε έχει δείξει τους όρους του. Όταν θα φανεί, θα το δούμε και θα είναι το αυτονόητο. Το νιώθω χωρίς να το ξέρω... Αλλά για να την πάρουμε την πάνω βόλτα, πρέπει να μας βγει η ψυχή – θα μας βγει η ψυχή και μετά θα την πάρουμε.

Όλο το καλοκαίρι θα περιοδεύεις σε 26 αρχαία θέατρα. Τα έχεις, ήδη, επισκεφτεί; Περιηγηθήκαμε μαζί με τους αρχαιολόγους

στα πιο βασικά και, πραγματικά, είναι τεράστιας ομορφιάς. Μερικά θα ανοίξουν για πρώτη φορά. Για να τα δούμε, περνάγαμε μέσα από μονοπάτια με άγριες κερασιές, με ανθισμένα λουλουδάκια... Είναι φοβερά συγκινητικό που υπάρχουν αυτά τα λείψανα των αρχαίων θεάτρων, και είναι μια τεράστια περιουσία. Τα κοιτούσα και σκεφτόμουν ότι κάποιος ξένος που δεν τα ξέρει και δεν τα θεωρεί αυτονόητα

«Νιώθω ότι αυτή τη στιγμή είμαστε στην καρδιά του Σκοταδιού, αλλά ακριβώς πριν φτάσει το πρώτο φως».

όπως εμείς θα πάθαινε σοκ με την ομορφιά της φύσης, τις τοποθεσίες, τα ίδια τα θέατρα... Όλο αυτό οφείλεται στο «Διάζωμα» και τον Σταύρο Μπένο. Έχει κάνει πολύ σπουδαία δουλειά, αθόρυβα, τόσα χρόνια, για να αξιοποιηθούν όλα τα αρχαία θέατρα. Είναι πολύ ικανός! Αυτόν θα έπρεπε να είχαμε υπουργό Πολιτισμού, αλλά δεν νομίζω ότι ενδιαφέρεται ο ίδιος (γέλια)... Και χαίρομαι πάρα πολύ

που με εμάς αφορμή δίνεται η αρχή ώστε να ανοίξει ένας δρόμος και να ζωντανεύουν τα θέατρα κάθε χρόνο.

Το έργο μας προσφέρεται για αυτούς τους χώρους. Δεν θα πάρουμε σκηνικά, οπότε είναι κάτι που μεταφέρεται εύκολα, δεν θα είναι βεβηλωτικό και είναι ένα κείμενο υπέροχο. Δηλαδή, ταίριαζε.

Γιατί επέλεξε τον Σολωμό;

Τον αγαπώ πάρα πολύ, γιατί έχει κάτι καθαρό, είναι ο πιο μεταφυσικός από τους ποιητές μας, έχει μια λαϊκή μεταφυσική που μου ταιριάζει. Η «Γυναίκα της Ζάκυθος» είναι ένα κείμενο συγκλονιστικό, παράξενο, μεταφυσικό, μιλάει για το κακό. Το δουλέψαμε με τον Δήμο με έναν τρόπο πολύ απλό, σαν μουσική παρτιτούρα, σαν μια άρια... Κάνω όλα τα πρόσωπα...

Το νόημα ήταν να ακουστεί καθαρά ο λόγος, αυτό είναι το βασικό. Το να το πεις αρκεί, δεν χρειάζεται να προσθέσεις τίποτα. Το πώς θα το πεις, πώς θα γίνεις το αγγείο, ας πούμε, για το πώς θα αντηχήσουν αυτά τα λόγια είναι το δύσκολο, δεν είναι πώς θα το παίξεις... Είναι δύσκολο να περάσει κάτι στον κόσμο. Τα αυτιά μας έχουν τοίχους, οπότε θέλει από τον δημιουργό να σκεφτεί πολύ το πώς θα βρει τον τρόπο να μεταδώσει έναν ποιητικό λόγο και να πείσει τον κόσμο να τον ακούσει.

Νικητές διαγωνισμού

Η κ. Ελένη Γεωργία Σκιαδά,
η κ. Ηλιάνα Μισιχρόνη και
ο κ. Κώστας Ντώνας είναι οι
νικητές του διαγωνισμού του
προηγούμενου τεύχους
για ένα αντίτυπο του βιβλίου του
Θανάση Σκρουμπέλου
«Το δίκωχο του Μίμη»
(εκδ. Θεμέλιο). Ευχαριστούμε
όλους τους φίλους και τις φίλες
για τη συμμετοχή τους.

Η Όλια Λαζαρίδου κάνει «άπειρα» όνειρα. «Τα όνειρα είναι μεν ωραία σαν κινητήρια δύναμη, αλλά πιο σημαντικό είναι να είσαι δημιουργικός και αποτελεσματικός για τον εαυτό σου και τους γύρω σου τη στιγμή που ζεις, όπου, όπως κι αν ζεις...»

Το πρώτο κύτταρο

Διάβαζα ότι το έργο έχει να κάνει με το φόβο, το πώς χειρίζεσαι το κακό.

Ναι, ναι, ακριβώς! Ο Δήμος πιστεύει ότι το κακό, αν μπορείς να το δεις, παύεις και να το φοβάσαι. Με δυο λόγια, αυτό τον ενδιέφερε κυρίως στο κείμενο... Είναι τόσο σπουδαίο κείμενο. Μιλάει και για πολλά άλλα, αλλά και για αυτό.

Πιστεύεις ότι αν αναγνωρίσουμε τους φόβους μας θα πάψουμε να φοβόμαστε;

Πιστεύω ότι το φως είναι πιο δυνατό από το σκοτάδι. Πιστεύω στη δύναμη που έχει το φως... Πιστεύω ότι τα μεγάλα έργα μοιάζουν με ένα τεράστιο σπίτι. Γι' αυτό, θεωρώ ότι του ταιριάζουν πάρα πολύ οι συνθήκες που θα το παίξουμε τώρα.

Σε ανοιχτό χώρο, με τα χορταράκια, τα χαμομήλια, τα αστέρια από πάνω, γιατί τα περιέχει αυτά τα πράγματα η ποίηση του Σολωμού, την ελληνική γη, την ανοιχτωσιά. Πιστεύω ότι θα μας αποκαλυφθούν και άλλα πράγματα.

Θέλω να πω, η μεγάλη ποίηση είναι σαν το μαύρο κουτί των αεροπλάνων, που περιέχει όλη την ουσία όλων των πραγμάτων, σαν το πρώτο κύτταρο, που περιέχει σε συμπίκνωση τα πάντα – όλες τις αλήθειες για όλα τα πράγματα.

Είδες κάποια πράγματα σχετικά με τον εαυτό σου; Θέλεις να μας μιλήσεις;

Όχι, δεν θέλω να μιλήσω για αυτό. Ό,τι μου

λένε τέτοιου είδους κείμενα τα βγάζω στον τρόπο που τα αποδίδω. Δουλειά μου είναι όχι να εξηγώ αλλά να κάνω. Αν δει κάποιος τις επιλογές μου, καταλαβαίνει πολύ περισσότερα για μένα από το να κάθομαι να λέω «πιστεύω αυτό κι εκείνο». Επειδή έχω γκώσει κι εγώ από το να μας εξηγούν οι πολιτικοί τα ανεξήγητα, εμπιστεύομαι περισσότερο τα επιχειρήματά σου να είναι ο τρόπος της ζωής σου, το τι κάνεις, πώς το κάνεις. Προ-

**«Η μεγάλη ποίηση
είναι σαν το μαύρο κουτί
των αεροπλάνων,
που περιέχει όλη την ουσία
 όλων των πραγμάτων».**

τιμώ, δηλαδή, να πράττω και ό,τι καταλάβει ο άλλος παρά να βγάζω λόγους περί του τι πιστεύω. Σε εμπιστεύεται και ο άλλος περισσότερο από τις πράξεις σου. Από λόγια πήξαμε! Αυτό συμβαίνει με εμάς. Λέμε και δεν πράττουμε.

Δημιουργία και αποτελεσματικότητα
Ο Σολωμός βγάζει και μια πνευματικότητα...
Ναι, για μένα, η πνευματικότητα είναι η τρίτη διάσταση της πραγματικότητας, είναι αδια-

νόητη η ζωή χωρίς πνευματικότητα. Αυτό το στοιχείο είναι που δίνει την προοπτική, αλλιώς η εικόνα είναι δυσδιάστατη.

Έχει να κάνει με τη θρησκεία;

Έχει να κάνει με την πίστη στο Θεό. Όταν λέμε «θρησκεία», ακούγεται κάτι πολύ ψυχρό και σε παραπέμπει σε γραφειοκρατία, σε ιδεολογία, ενώ το να πιστεύεις στο Θεό έτσι απλά, η πίστη, η πνευματικότητα είναι κάτι άλλο που έχει να κάνει περισσότερο με την καρδιά.

Τι ονειρεύεσαι;

Άπειρα πράγματα! Απλώς, έχω καταλάβει ότι τα όνειρα είναι μεν ωραία σαν κινητήρια δύναμη – χωρίς να ονειρεύεται ο άνθρωπος πώς θα βρει το κουράγιο να υπάρχει,–, αλλά πιο σημαντικό είναι να είσαι δημιουργικός και αποτελεσματικός για τον εαυτό σου και τους γύρω σου τη στιγμή που ζεις, όπου, όπως κι αν ζεις.

Δεν σε πιάνει κάποιες στιγμές απελπισία;

Ε, όλους μας! Αυτό που έχει αλλάξει με τα χρόνια είναι ότι, μεγαλώνοντας, βγαίνω γρήγορα από την απελπισία και ξέρω ότι το καράβι μπορεί να κλυδωνιστεί, αλλά δεν θα τουμπάρει, ενώ πιο μικρή βυθιζόμουν μέσα της, και, μάλιστα, έβρισκα και ηδονή στο να βυθίζομαι σ' αυτή. Black is beautiful! Δεν το έχω, πια, αυτό. Τώρα, priμοδοτώ άλλα. Το φως! Άρα, θεωρείς ότι εμείς φτιάχνουμε το φως στο τούνελ;

Ακριβώς! «Σήκωσε το κρεβάτι σου και περπάτα» δεν είπε ο Χριστός στον Λάζαρο; ■